



Doświadczanie upału

Dr Zofia Boni

Zmiany klimatu mogą się wydawać abstrakcyjne, trudno je powąchać, zobaczyć czy dotknąć. Ale już miejskie upały, potęgowane zmianami klimatu, są doświadczeniem znanym większości z nas coraz bardziej. Różni ludzie różnie je odczuwają – niektórym puchną nogi, inni pocą się nadmiernie lub są bardzo zmęczeni, jeszcze inni się złoścą. Różne grupy osób też są w różnym stopniu narażone na negatywne konsekwencje upałów – do szczególnie wrażliwych należą starsi, powyżej 65 roku życia.

Celem projektu badawczego „Doświadczanie zmian klimatycznych. Transdyscyplinarne badanie przegrzewania miast” (EmCliC), prowadzonego w latach 2020–2024 jest zrozumienie, w jaki sposób upały jako zjawisko biofizyczne i społeczne wpływają na osoby w wieku powyżej 65 lat mieszkające w Warszawie i Madrycie.

Film *Fala (La Ola)* pokazuje, jak grupa starszych osób doświadcza i adaptuje się do upałów w Madrycie. Film jest etnofikcją, co oznacza, że został oparty na badaniach etnograficznych prowadzonych w latach 2021–2022. Uczestnicy badań wraz z badaczką reżyserką, antropolożką dr Palomą Yáñez Serrano, analizowali zebrane w ich wyniku dane dotyczące doświadczenia upału, i wspólnie zdecydowali, co pokazać w filmie. Sceny zostały odegrane przez uczestników badań, ale przedstawiają ich realne codzienne doświadczenia upału. Pokazują również negocjacje i problemy łączące się z adaptacją oraz jak upał wpływa na nasze ciała i relacje z innymi osobami, roślinami, zwierzętami i z otoczeniem.